
Kyrkomötet Kyrkolivsutskottets betänkande 2011:14

Framtidskommission

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2011:67 om en framtidskommission. I motionen föreslås kyrkomötet uppdra till kyrkostyrelsen att tillsammans med biskopsmötet tillsätta en framtidskommission med representanter för olika kyrkliga riktningar i Svenska kyrkan.

Utskottet menar att det arbete som motionären efterfrågar redan pågår och noterar särskilt samtalsprocessen mellan kyrkostyrelsen och samtliga stiftsstyrelser kring framtidsfrågor och att flera av de utredningar som nu genomförs i hög grad är framtidsinriktade. Utskottet föreslår därför att motionen avslås.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2011:67.

Motionens förslag

Motion 2011:67 av Staffan Holmgren, Framtidskommission

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att tillsammans med biskopsmötet tillsätta en framtidskommission med representanter för olika kyrkliga riktningar i Svenska kyrkan.

Bakgrund

Regeringens framtidskommission som nämns i motionen ska tillsättas hösten 2011 och blickar framåt mot 2020 och 2050. Resultatet av kommissionens arbete ska bilda en grund för att möta de utmaningar Sverige står inför och staka ut den väg som Sverige ska ta på sikt. I framtidskommissionen kommer att sitta alliansens partiledare och fristående experter.

Svenska kyrkans arbete idag

Skrivelsen *Verksamhet och ekonomi* är kyrkostyrelsens långsiktiga planeringsdokument som sträcker sig över tre år, men där flera av avsnitten har en längre tidshorisont. I KsSkr 2011:01 *Verksamhet och ekonomi för den nationella nivån åren 2012–2014* står bland annat:

Det är kyrkostyrelsen bestämda uppfattning att Svenska kyrkan måste göra strategiska satsningar för framtiden. Kyrkostyrelsen avser att inför 2012 års kyrkomöte ta fram förslag till konkret strategi för Svenska kyrkans undervisning i alla åldrar vilken exempelvis kan inkludera metodutveckling, praxisnära forskning och riktade satsningar.

En av kyrkokansliets uppgifter är att bidra till att Svenska kyrkan har en kunskapsbaserad utveckling, och genom forskning och ekumenisk kompetens ges möjlighet till vägledning för framtiden. Olika analyser genomförs kring såväl inomkyrkliga som externa förhållanden av relevans för kyrkans framtida utveckling. Analyserna berör exempelvis samhällsförändringar inom områden som demografi, värderingar, ekonomi och medlemsutveckling. Verksamhetsstatistiken ger också ett gott underlag för att studera i vilken riktning den kyrkliga seden förändras över tid. En prognos har tagits fram på nationell, stifts- och kommunnivå för åren 2010–2020 gällande befolknings- och medlemsutveckling, dop och konfirmation. I *Nyckeln till Svenska kyrkan*, som ges ut varje år, finns också analyserande artiklar som tar sikte på framtiden.

Kyrkokansliet bygger nu upp en statistikportal där varje församling ska ha möjlighet att ladda ner en rapport med relevant och lättillgänglig statistik för det egna lokalområdet.

Under år 2010 arbetade en grupp med att samordna den omvärldsanalys som på olika sätt genomförs på kyrkokansliet. Syftet med gruppens arbete var att analysera hur omvärlden sannolikt kommer att påverka kyrkans framtida situation.

Även vissa av de utredningar och uppdrag som genomförs är framtidsinriktade. Den genomgripande revisionen av *Den svenska kyrkohandboken* ska skapa en kyrkohandbok med gudstjänstordningar som kan vara relevanta i människors liv under lång tid framåt.

Strukturutredningen, som presenterades våren 2011, har tagit sikte på år 2025 när man beskrivit vilka framtida utmaningar som kyrkans strukturer behöver rustas för. Syftet med utredningen har varit att skapa en effektivare organisation för att Svenska kyrkan ska kunna möta de stora samhällsförändringarna och skapa bästa möjliga organisatoriska förutsättningar för församlingarna att fullgöra sin grundläggande uppgift. Under våren 2010 gick utredningen ut med ett diskussionsmaterial som bland annat frågade efter vilka framtidsutmaningar församlingarna och stiftet såg framför sig. Resultatet finns återspeglad i strukturutredningens betänkande *Närhet och samverkan*.

Även arbetet med att reformera Svenska kyrkans utbildning till diakon, kyrkomusiker, pedagog och präst siktar många år framåt. Målet är att arbeta fram hållbara utbildningar för de fyra yrkesinriktningarna som är förenliga med det församlingsarbete de kommer att verka i när de är utbildade. Arbetet har genomsyrats av omvärldsanalyser och olika undersökningar

En samtalsprocess inleddes i mars 2011 mellan kyrkostyrelsen och samtliga stiftsstyrelser och handlar om framtida roll, funktion och samverkan mellan stiftet och den nationella nivån. I december hålls en ny träff och däremellan har stiftet haft ett material bearbeta.

Utskottets överväganden

Framtidskommission

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2011:67.

Utskottet delar motionärens uppfattning att det är viktigt att diskutera framtidsfrågor för att se vilka strategiska vägval Svenska kyrkan ska göra. Utskottet menar dock att ett sådant arbete redan pågår.

Att diskutera framtidsfrågor är ett uppdrag som ligger på varje förtroendevald och medarbetare, oavsett nivå. På den nationella nivån har kyrkostyrelsen som uppgift att själva diskutera sådana frågor och att se till att också andra gör det. Kyrkostyrelsen har därför initierat den samtalsprocess som nu pågår mellan kyrkostyrelsen och samtliga stiftsstyrelser.

Utskottet noterar att flera av de utredningar som genomförs i hög grad är framtidsinriktade, exempelvis strukturutredningen och revisionen av *Den svenska kyrkohandboken*. Utskottet vill också lyfta fram de prognoser som den nationella nivån tagit fram och som ger ett värdefullt och långsiktigt underlag i församlingar och stifts strategiarbete. Mot bakgrund av det arbete som redan görs föreslår utskottet avslag på motionen.

Uppsala den 29 september 2011

På Kyrkolivsutskottets vägnar

Carina Etander Rimborg, ordförande

Camilla Sundén, sekreterare

Beslutande: Carina Etander Rimborg, ordförande, Ann-Sofie Nelstrand, Erik Jonsson, Birgitta Lindén, Bengt A Gustavsson, Christina Meltin Westerlund, Cecilia Brinck, Kristina Sandström, Hans G Erikson, Ann-Sofie Persson, Anders Åkerlund, Roland Johansson, Marianne Kronbäck, Britt Louise Agrell och Britta Broman.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Mary Österström, Kjerstin Sörngård Thulin, Helena Nordvall, Christer Björk, Kerstin Bodell, Elisabeth Rydström, Kerstin Rossipal, Anna Ekström, Stig Domargård, Ann-Ida Fehn och Berth Löndahl.

Biskoparna Antje Jackelén och Sven-Bernhard Fast har deltagit i utskottets överläggningar.